

מטרות הועד וסיכום פעילות שנתי

תחילת שנה הוא זמן טוב להזכיר לכולם מהן מטרות הועד, ולשתף אתכם בפעילות שנעשתה בשנה האחרונה.

במהלך השנים, היו מספר התארגנויות לועד מתמחים, כשהמטרות הן הגנה על זכויות המתמחים, פעילות למען רווחת המתמחים ופעילות של מתמחים בפסיכולוגיה קלינית למען המקצוע והחברה. הועד הנוכחי הוקם לפני כשלוש שנים, כשאחת המטרות המרכזיות היתה להקים ועד שתהיה לו המשכיות, ושלא ייעלם לאחר שפעילים דומיננטיים פורשים ממנו. ישנן כמה "מטרות על" לועד, אשר מהן נגזרות מטרות משנה רבות. המטרות המרכזיות שעומדות בפני הועד כיום הינן:

- ייצוג המתמחים כלפי כל הגופים בהן מתקבלות החלטות לגבי המתמחים, כגון הפסיכולוגיה הראשית, הועדה המקצועית לפסיכולוגיה קלינית במועצת הפסיכולוגים, ועוד. מטרה זו נובעת מהתפיסה כי המתמחה הינו איש מקצוע, ויכול וצריך לקחת חלק פעיל בקבלת ההחלטות הנוגעות לתהליך התמחותו. ייצוג משמעותי נוסף הוא כלפי גופים חיצוניים, כגון משרד הבריאות, ועדות הכנסת השונות ואמצעי התקשורת. במהלך השנה האחרונה נעשתה פעילות רבה בנושא הייצוג, ועל כך יפורט בהמשך.
- מתן כתובת אליה יוכל לפנות המתמחה ללא חשש. פעמים רבות נוצרים מצבים בהם המתמחה נמצא בין הפטיש לסדן, כשהוא נתקל בעוול או במשהו לא תקין שנעשה לו, אך אין לו למי לפנות. לעיתים אף העוול נעשה בידי מי שממונים עלינו, כגון מדריכים ואף פסיכולוגים ראשיים, וקיים חשש מובן כי פניה לדרגים הגבוהים תפגע במתמחה. הועד שם לו למטרה להוות כתובת אליה יוכלו לפנות המתמחים ללא חשש, ולהוות גורם מתווך בין המתמחה לדרגים המקצועיים הבכירים. בנוסף לכך, יש לא פעם דברים לא תקינים בנושא זכויות עובדים, תנאי עבודה ושכר וכד', ואף לכך הועד מהווה כתובת.
- שיפור וקידום "איכות החיים" של המתמחה במהלך ההתמחות. כידוע לכולנו, מעבר לקשיים המקצועיים שישנם בתהליך ההתמחות, ישנם קשיים רבים נוספים. קשיים אלו אינם חלק הכרחי מתהליך ההתמחות, ובדרך כלל מדובר בקשיים בירוקרטיים וטכניים. הועד שם לו למטרה להקל ככל האפשר על ההיבטים האלו של ההתמחות. מטרה זו כוללת ריכוז מידע הנוגע לתהליך ההתמחות ופרסומו, עדכון רשימת המקומות להתמחות, מיפוי מצבת המתמחים, יוזמה לשם יצירת מקומות התמחות נוספים ועוד.

להלן עדכון על הפעילויות המרכזיות של הועד בשנה שחלפה:

1. **קשר עם הועדה המקצועית לפסיכולוגיה קלינית** - הועדה המקצועית לפסיכולוגיה קלינית הינה חלק ממועצת הפסיכולוגים, וקיימת מתוקף חוק. בועדה מתקבלות כל ההחלטות החשובות שמעצבות את תחום ההכשרה הקלינית בישראל. אנו נמצאים בקשר רציף עם הועדה, ונפגשנו מספר פעמים עם יו"ר הועדה. בפגישות אלו נדונו נושאים עקרוניים הנוגעים לכלל המתמחים, ואף הועלו נושאים פרטיים של מתמחים שהיו זקוקים לסיוע מן הועדה. יו"ר הועדה הנוכחית היא שרון קרונטל, ואיתה אנו בקשר רציף.

2. **הקמת אתר למתמחים הקלינים** - בשנה האחרונה השקענו מאמצים מרובים לבחינת אופציות להקמת אתר שישתר את כלל המתמחים הקלינים. לאחר בדיקת חלופות שונות, הוחלט כי האתר יוקם במסגרת האתר "פסיכולוגיה עברית", המהווה בית וירטואלי לפסיכולוגים בישראל. חלק מהכסף שהועבר אלינו לאחרונה ישמש להקמת ותחזוק האתר. האתר יכלול מידע רלוונטי לכל תקופת ההתמחות, עדכונים על הנעשה בשטח וכן חומר תיאורטי וסיכומי מאמרים לצורך בחינת ההתמחות. על מנת שיהיה חומר רב וזמין באתר, אנו מבקשים מכל מי שיש בידו סיכומי מאמרים וסיכומי חומר תיאורטי (או מאמרים שלמים שאינם מוגנים בזכויות יוצרים), לשלוח אותו בהקדם לכתובת המייל של הועד (stpsymail@gmail.com). במידה ומדובר בחומרים שאינם קבצים, ניתן לשלוח אותם לפקס שמספרו: 153-35607397. ככל שיהיה חומר רב יותר באתר, כך כולם יוכלו להיתרם ולהיעזר באופן משמעותי.

3. **תת הועדה לבחינת נושא הדיאגנוסטיקה** - לפני כשנה, הוקמה על ידי הועדה המקצועית לפסיכולוגיה קלינית תת-ועדה שתפקידה לבחון את כל נושא האבחון, החל מהתואר השני ועד לאחר ההתמחות. כידוע לכולם, ישנו ויכוח בין גישות שונות בתוך הפסיכולוגיה הקלינית בנוגע לאבחון ולטיפול, והועדה הוקמה, בין היתר על מנת למצוא פתרונות שיתיישבו עם כל הגישות. הועדה הורכבה מנציגים של שלושת הגישות המרכזיות בארץ, דינמית, קוגניטיבית-התנהגותית ומשפחתית. נציג של ועד המתמחים היה אף הוא בדיונים אלו, על מנת לדאוג לזכויותיהם של המתמחים, ולדאוג לכך שההחלטות שיתקבלו יהיו תואמות את שעות העבודה של המתמחים, ולא ייצרו עומס רב מידי. אנו עמדתנו על כך שתהיה למתמחים בחירה רבה ככל האפשר בתחום האבחון, והדגשנו כי מספר האבחונים הנדרש כיום (20 בטריות מלאות) אינו סביר, ומהווה הכבדה משמעותית על חיי המתמחה. בימים אלו הועדה סיימה את עבודתה, ואמורה להגיש את מסקנותיה לוועדה המקצועית. אנו נמשיך לעדכן אתכם בתחום חשוב זה, שיכול להשפיע באופן משמעותי על מהלך ההכשרה שלנו, ברגע שיהיה מידע חדש.

4. **מצוקת מקומות ההתמחות ותהליך הקבלה להתמחות** - נושא זה הוא אחד הנושאים הכאובים והמוכרים לכולנו. לפני כשנה, שלחנו מכתב לפסיכולוגית הראשית, ובו התרענו על החסר במקומות התמחות ומילגות. למכתב צורף מכתב של מתמחה שתיארה את תלאותיה בנסיון לחפש מקום התמחות. בנוסף למהלך זה, לפני כמה חדשים, יצרה איתנו קשר מתמחה, ששלחה מכתבים לחברי כנסת ובהם

תיאור המצב העגום. הבעיה חמורה אף יותר, היות ולאף גורם רשמי אין נתונים מדויקים על מספר דורשי ההתמחות. אנו כועד התחלנו לבנות רשימה כזו, אך זו משימה שדורשת שעות רבות ומאמץ רב, ונזדקק לסיוע.

מה שאנו יכולים לעשות כרגע הוא להגביר את מחאתנו בנושא. על כן, ישנה חשיבות גדולה שכל מי שנתקל בבעיה במציאת מקום התמחות, יביע את מצוקתו בפני הגורמים האמורים לתת מענה לכך.

על כן, אנו פונים לכל מי שמחפש התמחות, בין אם בפעם הראשונה ובין אם לאחר ביצוע חלק מההתמחות, ומבקשים לשלוח פקס לועדה המקצועית לפסיכולוגיה קלינית, עם הכותרת: **חיפוש מקום התמחות קליני** ובו פירוט של: שם, שנת סיום לימודי תואר שני, פרטי התקשרות, האם הינכם רשומים בפנקס, כמה זמן הינכם מחפשים התמחות (או כמה זמן כבר ביצעתם התמחות), לכמה מקומות פניתם ומה נאמר לכם. מס' הפקס: **03-5151100**. ככל שיהיו יותר פרטים מדויקים ומפורטים, זה יסייע לקיום מאבק יעיל בנושא. **בנוסף, חשוב מאד כי תשלחו העתק אלינו לכתובת המייל, כך גם לנו יהיה מעקב על הנושא.**

בנוסף, מהנתונים שאספנו עולה כי ישנם רבים שנרשמו בפנקס הפסיכולוגים, אך לא פנו לועדה המקצועית לפסיכולוגיה קלינית על מנת לקבל זכאות למילגת התמחות. כל עוד לא פניתם לקבלת זכאות למילגה, אף גורם רשמי לא יודע שהינכם מחפשים מקום התמחות. על כן, **במידה והינכם רשומים בפנקס הפסיכולוגים ועדיין לא הגשתם בקשה לזכאות למילגה, אנא עשו זאת בהקדם. טופס בקשת זכאות למילגה ניתן להוריד בלינק הבא:**

<http://www.health.gov.il/pages/default.asp?maincat=19&catId=810&PageId=4295>

ויש לשלוח אותו לועדה המקצועית לפסיכולוגיה קלינית, מס' פקס: **03-5151100**.

במידה ויש לכם רעיונות נוספים להגדלת מקומות התמחות, יידעו אותנו, ונסייע לכם לממש אותם.

5. **מענה לפניות מתמחים** - אחת הפונקציות החשובות של הועד הינה אופציה ל"קבילות" על דברים לא תקינים המתרחשים במהלך ההתמחות. בשנה שחלפה קיבלנו מספר פניות ממתמחים. חלק מהפניות עסקו באפליה של מתמחים בזכויות עובד שונות, וחלק מהפניות עסקו במינהל לא תקין של מדריכים ואף פסיכולוגים ראשיים. סייענו ככל יכולתנו במקרים אלו, ולצורך כך אנו עומדים בקשר רציף עם הועדה המקצועית. חשוב לנו להדגיש: אל תשתקו! אם אתם נתקלים במשהו לא תקין, אל תהססו לפנות אלינו, ונסייע ככל שנוכל. המעמד שלנו כמתמחים הינו מעמד פגיע למדי, ויכול להוביל להבלגה לא צודקת וספיגה מוגזמת של עוולות כלפינו, וזה מצב שאסור לנו לאפשר את קיומו.

6. **הרפורמה בבריאות הנפש** - הצעת הרפורמה בבריאות הנפש עברה, בקיץ שעבר, בקריאה ראשונה. במהלך השנה שחלפה, התקיימו מספר דיונים בכנסת, בועדת רווחה ובריאות, עד שזה יובא לקריאה שניה ושלישית. אנו דאגנו שיהיה נציג של ועד המתמחים בדיונים המתקיימים בכנסת בנושא. בנוסף לדאגה למטופלים, ולאיכות הטיפול להם הם יהיו זכאים, אנו דואגים להזכיר לכולם שנושא ההתמחות לא מעוגן כרגע בחוק, וכך, משאיר את נושא הכשרת המתמחים לרצון הטוב של קופות החולים. פעלנו למען עיגון

בחוק של חובת קופות החולים לשמור על מערך ההכשרה בפסיכולוגיה קלינית, כפי שהוא כיום. אנו ממשיכים לפעול בעניין, ולאחרונה החלו מאמצינו לשאת פירות בכך שיו"ר האקדמאים בהסתדרות המח"ר השתכנע מטענותינו, ופנה אף הוא למשרד הבריאות בבקשה להבהרות בנושא.

על מנת לגייס כספים למען המאבק לרפורמה מיטיבה, יזם פורום הפסיכולוגים והעו"סים למען רפורמה מיטיבה כנס שיעסוק בנושא: "לא דיברנו עוד על כסף... מחירו של טיפול: היבטים קליניים, תיאורטיים וחברתיים של נושא התשלום בטיפול פסיכו תרפויטי". (פרטים נוספים ופירוט ההרצאות: <http://www.hebpsy.net/calendar.asp?cat=2&date=14/10/2008&id=1472>) כל ההכנסות קודש למען המאבק לרפורמה מיטיבה. חשוב מאד להשתתף ולתרום את חלקנו לנושא.